

Evoluția pieței: Legume proaspete rădăcinoase (CN 07) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 07 din Nomenclatura Combinată reunește legumele, plantele, rădăcinile și tuberculi alimentari, acoperând o gamă largă de produse – de la tomate și cartofi proaspeți până la leguminoase uscate și rădăcini tropicale. Comerțul Uniunii Europene cu aceste mărfuri a cunoscut între 2015 și 2025 o expansiune valorică puternică, dar cu viteze diferite pe cele două fluxuri. Creșterea a fost dominată de scumpirea unitară, în timp ce volumele au avansat modest. Balanța comercială s-a deteriorat, însă UE și-a consolidat statutul de exportator net grație unei producții interne în creștere. Prezentarea generală arată o piață tot mai integrată, dar mai concentrată din punct de vedere al aprovizionării și expusă la șocuri de preț semnificative.

1. Valorile explodează, volumele rămân modeste – motorul inflației specifice

a. Exporturile și importurile au crescut puternic în termeni monetari, însă cantitățile au avut evoluții divergente

Din 2015 până în 2025, valoarea exporturilor extra-UE s-a majorat cu **37,8 %**, iar cea a importurilor cu **79,1 %**. În același interval, cantitatea exportată a scăzut cu **5,0 %**, în timp ce volumul importurilor a urcat cu **56,3 %**. Această decorelare reflectă o presiune generalizată asupra prețurilor: prețul mediu al exporturilor a crescut cu **45,0 %**, iar cel al importurilor cu **14,6 %**. Cu alte cuvinte, UE vinde mai puțin, dar mult mai scump, și cumpără mai mult, dar la prețuri unitare mai mari decât în 2015.

Indicator	2015	2025	Δ %
Exporturi (mld. EUR)	5,29	7,29	+37,8
Exporturi (mii tone)	6.596	6.269	−5,0
Preț export (EUR/tonă)	802	1.163	+45,0
Importuri (mld. EUR)	3,75	6,72	+79,1
Importuri (mii tone)	3.390	5.297	+56,3
Preț import (EUR/tonă)	1.107	1.269	+14,6

Sursa datelor: Prezentare generală a comerțului.

b. Excedentul comercial s-a redus considerabil, iar dependența netă de import a rămas negativă

Dacă în 2015 UE înregistra un excedent de **1,54 miliarde EUR**, în 2025 acesta s-a comprimat la **0,57 miliarde EUR** (–62,9 %). În paralel, producția internă a crescut cu **42,7 %** ca volum și cu **81,7 %** ca valoare, ajungând la **5,92 milioane tone** și **7,64 miliarde EUR** în 2024. Drept urmare, rata de dependență netă de import (importuri nete raportate la consumul aparent) s-a menținut negativă pe întreaga perioadă, oscilând între –0,1 % și –3,3 %. În 2024 aceasta era de **–1,69 %**, confirmând statutul de exportator net al UE pentru această grupă de produse, deși cu o ușoară tendință de revenire spre pragul neutru.

Vezi evoluția indicatorilor de autonomie în Dependența netă de import și Tabloul producției.

c. Integrarea comercială s-a adâncit, propensiunea la export aproape dublându-se

Raportul dintre exporturile extra-UE și valoarea producției (propensiunea la export) a urcat de la **9,9 %** în 2015 la **19,2 %** în 2024. Intensitatea comercială globală (exporturi plus importuri extra-UE raportate la producție) a sărit de la **19,5 %** la **31,2 %**. Aceste creșteri semnificative arată că sectorul legumicol european este mai expus piețelor externe și, implicit, mai sensibil la turbulențele internaționale.

An	Propens. la export (%)	Intensitate comercială (%)
2015	9,9	19,5
2020	20,5	29,2
2024	19,2	31,2

Sursa: Propensiunea la export și Intensitatea comercială.

2. Harta partenerilor se redesenează – dominația Regatului Unit la export și ascensiunea furnizorilor mediteraneeni la import

a. Regatul Unit rămâne principala destinație de export, urmat de Elveția și Statele Unite, toate cu dinamici pozitive

Exporturile extra-UE sunt concentrate pe piețe mature și relativ stabile. Regatul Unit absoarbe aproape jumătate din valoare, cu livrări de **3,49 miliarde EUR** în 2025, în crește-

re cu **35,8 %** față de 2015. Elveția, Norvegia și Statele Unite au înregistrat de asemenea majorări notabile, în timp ce fluxurile către Egipt au scăzut cu **12,8 %**.

Partener (export)	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Δ %
Regatul Unit	2.573	3.494	+35,8
Elveția	408	705	+72,9
Statele Unite	256	402	+56,7
Norvegia	284	389	+36,6
Coasta de Fildeș	32	90	+182,9
Senegal	70	106	+50,6
Egipt	85	74	-12,8

Sursa: Principalii parteneri la export.

b. Importurile extra-UE se concentrează pe Maroc, Egipt și Turcia, în timp ce Regatul Unit și Rusia își pierd din relevanță

Pe partea de aprovizionare, Marocul domină autoritar cu **1,69 miliarde EUR** în 2025 (+107,1 %). Egiptul și Turcia au cunoscut creșteri explozive, de peste 200 %, datorită majorării atât a volumelor, cât și a prețurilor. În schimb, Regatul Unit a pierdut **29,4 %** din valoarea livrărilor către UE, mai ales după Brexit (cădere abruptă în 2021), iar Federația Rusă a suferit un colaps de **45 %** pe fondul războiului și al sancțiunilor.

Partener (import)	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Δ %
Maroc	815	1.688	+107,1
Egipt	238	774	+224,6
Turcia	240	771	+221,5
China	470	736	+56,5
Regatul Unit	330	233	-29,4
Statele Unite	225	257	+13,9
Rusia	48	27	-45,0

Sursa: Principalii parteneri la import.

c. Concentrarea importurilor crește, iar riscul sistemic se amplifică

Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) al importurilor a urcat de la **904** la **1.102** puncte (+22,0 %), semn că aprovizionarea devine mai dependentă de un număr restrâns de furnizori. Marocul singur reprezenta 21,7 % din totalul importurilor în 2015 și a ajuns la 25,1 % în 2025. În paralel, concentrarea exporturilor a rămas aproape constantă (HHI ~2500), datorită ponderii foarte mari a Regatului Unit. Datele de concentrare subliniază o vulnerabilitate structurală pe latura importurilor.

3. Șocuri de preț, volatilitate și specializare internă – o piață fragilă în spatele cifrelor agregate

a. Evenimente perturbatoare majore au zguduit prețurile de import și de export

Analiza automată a șocurilor evidențiază patru episoade cu anomalii puternice pe fluxul de import și încă patru pe cel de export. Cel mai intens șoc de preț la export s-a produs în 2022 pe relația cu Senegal, unde prețul mediu a sărit cu **65,3 %** peste linia de bază, fără modificări notabile ale volumului, pe fondul unei crize de ofertă locale. La import, Turcia a provocat un șoc de preț de **27,5 %** în același an, urmat de creșteri persistente în 2023–2024. Israelul (2023) și Canada (2022) au înregistrat, de asemenea, salturi categorice ale prețurilor unitare, reflectând probleme logistice și climatice.

Flux	Partener	An centru	Șoc preț (%)	Cota în valoare (%)
Export	Senegal	2022	+65,3	1,8
Import	Turcia	2022	+27,5	13,1
Import	Israel	2023	+26,9	2,8
Import	Canada	2022	+47,7	5,0

Detalii complete pe tabloul șocurilor.

b. Fluxurile cu Rusia și Ucraina au o volatilitate extremă, iar Belarusul a dispărut practic ca piață de export

Coeficientul de variație al importurilor din Rusia atinge **0,98**, iar cel din Ucraina **0,84**, ambele fiind de câteva ori mai mari decât media partenerilor stabili. După invazie, cantitățile importate din Ucraina s-au prăbușit (–65,9 % în 2022 față de media 2020–2021), iar prețul a explodat cu **107,6 %**. La export, Belarus a văzut volumele reduse cu peste 90 % în decursul deceniului, iar Ucraina a traversat oscilații ample, cu o creștere bruscă a prețurilor în 2022–2023. Indicatorii de volatilitate confirmă fragilitatea acestor legături.

c. Inflația la tomate și legume congelate a fost principalul motor al valorii importurilor

Structura pe subcapitolele Sistemului Armonizat arată că tomatele proaspete (0702) au avut cea mai spectaculoasă scumpire: prețul mediu de import a crescut de la **970 EUR/tonă** la **1.777 EUR/tonă** (+83,3 %), iar valoarea importurilor s-a triplat, ajungând la **1,38 miliarde EUR** în 2025. Legumele congelate (0710) au consemnat și ele o creștere de preț de circa **10 %**, în timp ce cartofii (0701) au rămas la prețuri moderate, deși valoarea impor-

turilor s-a dublat. La export, legumele proaspete diverse (0709) și varza (0704) au atins prețuri medii de peste **1.600 EUR/tonă**, susținând performanța valorică.

Cod SA	Descriere	Preț import 2015 (EUR/t)	Preț import 2025 (EUR/t)	Δ %
0702	Tomate proaspete	970	1.777	+83,3
0710	Legume congelate	1.391	1.532	+10,1
0714	Rădăcini și tuberculi	926	943	+1,8
0713	Leguminoase uscate	935	1.040	+11,2

Sursa: Structura pe produse.

d. Spania, Țările de Jos și Cipru – cei mai specializați exportatori; statele continentale de piață mare rămân importatori neți

Conform indicelui de specializare (RSCA) calculat pentru 2025, Spania (**0,66**) și Țările de Jos (**0,28**) domină exporturile extra-UE, în timp ce Cipru și Grecia, deși cu volume mici, dețin avantaje comparative clare. La polul opus, Malta, Irlanda, Finlanda, Cehia și Slovacia nu sunt practic specializate, contribuția lor la exporturi fiind neglijabilă. Specializarea statelor membre explică de ce fluxurile de export sunt atât de concentrate pe câteva țări-cheie.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu legume, rădăcinoase și tuberculi a cunoscut o transformare profundă între 2015 și 2025. Dincolo de creșterea valorică, datele relevă o piață în care inflația specifică a prețurilor a fost vectorul principal, iar volumele au avut un rol secundar. UE a devenit mai integrată în comerțul internațional, și-a dublat propensiunea la export și a rămas exportator net, însă balanța comercială s-a deteriorat vădit. Dinamica geografică evidențiază o aprovizionare tot mai dependentă de câțiva mari furnizori mediteraneeni, în timp ce Regatul Unit rămâne clientul dominant la export. Evenimentele extreme din 2022–2023, suprapuse peste o concentrare în creștere a importurilor, subliniază fragilitatea acestui echilibru. Pentru decidenți, provocarea principală va fi să mențină accesul competitiv la piețele de desfacere fără a lăsa securitatea aprovizionării legată de un număr prea mic de origini.

Generat la 2026-07-24 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.